КОНСОЛИДИРАНА НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ

на

ГРУПАТА

2019 г.

БУЛГАРТРАНСГАЗ

БУЛГАРТРАНСГАЗ

Консолидирана нефинансова декларация

За годината, приключваща на 31 декември 2019 година

СЪДЪРЖАНИЕ

1. КРАТКО ОПИСАНИЕ НА БИЗНЕС МОДЕЛА НАГРУПАТА 3

1.1. Обща информация за Групата 3
1.2. Органи на управление 3
1.3. Схема на организационната структура 5
1.4. Предмет на дейност 6
1.5. Лицензии и правна рамка 7
1.6. Мисия и визия 8
1.7. Стратегически и оперативни цели 9
1.8. Кадрово обезпечаване – численост на персонала по регионални звена, образование, възрастов състав 10

2. СОЦИАЛНИ ПОЛИТИКИ – ОПИСАНИЕ, ЦЕЛИ, РИСКОВЕ, ЗАДАЧИ, ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ 13

2.1. Основни стратегически приоритети за развитие на човешките ресурси в Групата 13
2.2. Корпоративна култура 16
2.3. Интегрирана система за управление 17

3. ЕКОЛОГИЧНИ ПОЛИТИКИ – ОПИСАНИЕ, ЦЕЛИ, РИСКОВЕ, ЗАДАЧИ, ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ 20

Настоящата консолидирана нефинансова декларация представя информация относно бизнеса на дружествата в Групата, както и описание на политиките на дружествата в състава на Групата, които те следва по отношение на екологичните и социалните въпроси, както и целите, рисковете, задачите и показателите за резултатите от дейностите, свързани с тези въпроси.

Тя е изготвена в съответствие с изискванията на чл. 48 от Закона за счетоводство (приложение към Годишен консолидиран доклад за дейността за годината, приключваща на 31 декември 2019 г.) .

1. КРАТКО ОПИСАНИЕ НА БИЗНЕС МОДЕЛА НА ГРУПАТА

1.1. Обща информация за Групата

„Булгартрансгаз" ЕАД и неговото дъщерно предприятие „Газов хъб Балкан" ЕАД („Групата") извършват дейности свързани с транспортиране и търгуване на природен газ.

Компанията-майка „Булгартрансгаз" ЕАД е дружество със седалище в Република България. Дружеството е вписано в Търговския регистър при Агенция по вписванията с ЕИК 175203478. Адресът на управление на Дружеството е България, София, район Люлин - 2, бул. „Панчо Владигеров" № 66.

„Булгартрансгаз" ЕАД е държавно контролирано предприятие. Едноличен собственик на Групата е „Български Енергиен Холдинг" ЕАД.

Компанията-майка притежава 100% от акциите на „Газов Хъб Балкан" ЕАД, което е учредено през 2019 г.

Дъщерното дружество „Газов хъб Балкан" ЕАД е еднолично акционерно дружество и българско юридическо лице със седалище в Република България. Дружеството е вписано в Търговски регистър и регистър на ЮЛНЦ към Агенцията по вписванията с ЕИК 205478458 на 18 януари 2019 г. Адресът на управление на Дружеството е България, София, район Люлин - 2, бул. „Панчо Владигеров" № 66.

1.2. Органи на управление

Едноличен собственик на Групата е „Български Енергиен Холдинг" ЕАД.

Органи на управление на Компанията-майка „Булгартрансгаз" ЕАД.

Във връзка със сертифицирането на „Булгартрансгаз" ЕАД като независим преносен оператор, с решение на Съвета на директорите на „Български енергиен холдинг" ЕАД („БЕХ" ЕАД) от 25.01.2013 г., „Булгартрансгаз" ЕАД преминава от едностепенна в двустепенна система на управление. Органи на управлението на Дружеството са:

- Едноличен собственик на капитала;
- Надзорен съвет;
- Управителен съвет.

Дружеството се управлява и представлява от Изпълнителен директор, който осъществява оперативното ръководство на Дружеството и организира дейността му.

Членове на Надзорния съвет на Компанията-майка „Булгартрансгаз" ЕАД :

- Венцислав Цветков Цветанов.
- Владимир Вълчев Митрушев;
- Кирил Георгиев Георгиев.

Кирил Георгиев е Председател, а Владимир Митрушев е Заместник - председател на Надзорния съвет на Дружеството.

Състав на Управителния съвет на Компанията-майка „Булгартрансгаз" ЕАД:

- Таня Трендафилова Захариева;
- Делян Валентинов Димитров;
- Владимир Асенов Малинов.

Таня Захариева е Председател на Управителния съвет на дружеството, а Владимир Асенов Малинов е Изпълнителен директор на „Булгартрансгаз" ЕАД.

Дъщерното дружество „Газов хъб Балкан" ЕАД е с едностепенна система на управление – Съвет на директорите. Членове на Съвета на директорите са Владимир Малинов, Кирил Равначки и Захари Дечев. Към 31.12.2019 г. Дружеството се представлява и управлява от изпълнителния директор Кирил Равначки.

1.3. Схема на организационната структура на Компанията-майка „Булгартрансгаз" ЕАД

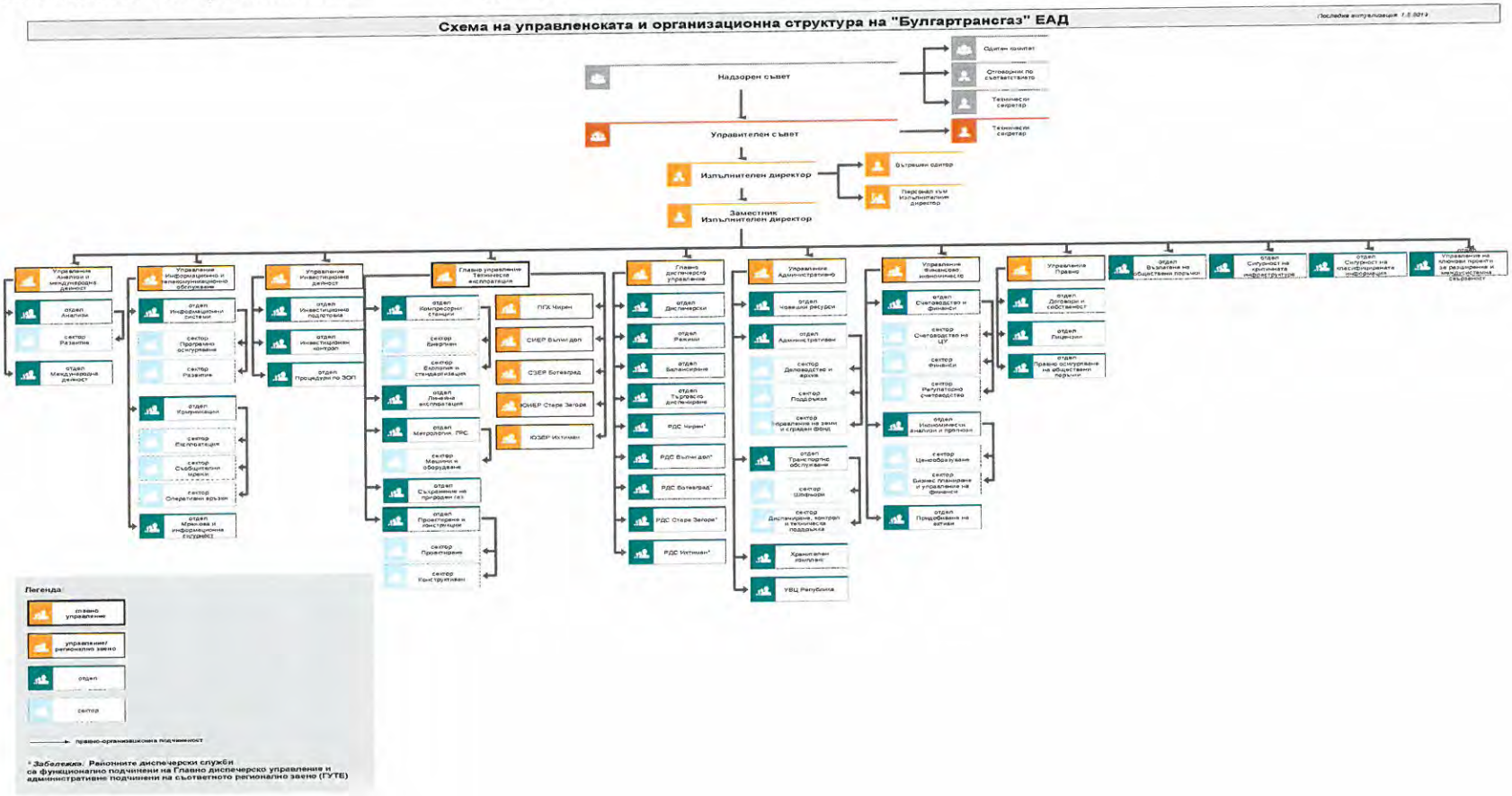

Дейността на Компанията-майка ЕАД се осъществява от следните самостоятелни управления и отдели:

- Главно Управление „Техническа експлоатация", на чието подчинение са следните структурни звена:
  - Северозападен експлоатационен район Ботевград;
  - Североизточен експлоатационен район Вълчи дол;
  - Югоизточен експлоатационен район Стара Загора;
  - Югозападен експлоатационен район Ихтиман;
  - Подземно газохранилище (ПГХ) „Чирен";
- Управление „Главно Диспечерско Управление";
- Управление „Инвестиционна дейност";
- Управление „Правно";
- Управление „Финансово икономическо";
- Управление „Административно";
- Управление „Анализи и международна дейност";
- Управление „Информационно и телекомуникационно обслужване";
- Отдел „Възлагане на обществени поръчки"
- Отдел „Сигурност на класифицираната информация";
- Отдел „Сигурност на критичната инфраструктура";

Отдел "Управление на ключови проекти за разширение и междусистемна свързаност"

1.4. Предмет на дейност

Като комбиниран оператор Компанията-майка „Булгартрансгаз" ЕАД има следните отговорности:

- Единно управление и надеждно функциониране на газопреносната система и подземното газово хранилище (ПГХ);
- Поддържане на баланса между внос, добив и потребление на природен газ;
- Пренос на природен газ по газопреносната система и съхранение на природен газ в ПГХ при спазване на изискванията за качество и отчитането му;
- Осигуряване на оптимален режим на работа на преносната система при извършване на дейностите по пренос на природен газ;
- Поддържане на обектите и съоръженията на газопреносната система и ПГХ в съответствие с техническите изисквания и с изискванията за безопасност при работа;

- Развитие на газопреносната система и ПГХ в съответствие с дългосрочните прогнози и планове за развитие на газоснабдяването;
- Осигуряване на равнопоставеност на потребителите при предоставяне на достъп до съоръженията за пренос и съхранение на природен газ;
- Администриране на сделките с природен газ и организация на балансирането на пазара на природен газ.

Освен лицензионните дейности, Компанията-майка „Булгартрансгаз" ЕАД извършва: врязване под налягане; стопел операции; проектиране на газови инсталации и съоръжения; отдаване под наем на свободни от технологични нужди тъмни оптични влакна от магистрални кабели за ползване от телекомуникационни оператори, притежаващи разрешения от Комисията за регулиране на съобщенията по Закона за електронните съобщения; изпълнение на строително-монтажни работи по част „Технологична" на газови инсталации и съоръжения на базата на регистрация и членство на „Булгартрансгаз" ЕАД в Камарата на строителите.

Дъщерното дружество „Газов Хъб Балкан" ЕАД работи в сътрудничество с Централноевропейски газов хъб (ЦЕГХ) по разработването, създаването, внедряването и функционирането на платформата за търговия, в следствие на подписан през месец декември 2019 г. Меморандум за разбирателство за сътрудничество при разработването на организиран пазар на природен газ в България. Двете компании си сътрудничат чрез обмен на ноу-хау, информация и най-добри практики по отношение изграждането и функционирането на ликвидна търговска среда с цел развитие и подобряване на условията на пазара на природен газ в България и региона.

Дейността на „Газов Хъб Балкан" ЕАД е изцяло изградена в контекста на европейските цели за изграждане на взаимосвързан и единен общоевропейски газов пазар и в подкрепа на плановете за развитие на газовата инфраструктура в цяла Европа. Концепцията за създаване и развитие на газоразпределителен център на територията на Република България, както и създаването на борса за търговия на газ, е активно подкрепяна от Министерски съвет на Република България и Европейската комисия и е строго съобразена с нуждите, идентифицирани от Групата на високо равнище за газова свързаност на Централна и Югоизточна Европа (CESEC).

Основният предмет на дейност на „Газов Хъб Балкан" ЕАД включва изграждане и опериране на електронна платформа, на която са създадени условия за сключване на двустранни сделки и борсов пазар с физически и нефизически продукти – природен газ, енергийни продукти, енергийни носители, енергийни, зелени и бели сертификати, въглеродни емисии и други, свързани с енергопотреблението продукти. Акциите на „Газов Хъб Балкан" ЕАД не се котират на фондова борса.

1.5. Лицензии и правна рамка

Преносът, по националната газопреносна мрежа и газопреносната мрежа за транзитен пренос и съхранението на природен газ се осъществяват от Компанията-майка „Булгартрансгаз" ЕАД в съответствие с лицензиите, издадени от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР):

- Лицензии за пренос на природен газ на територията на Република България (Лицензии №Л-214-06/29.11.2006 г. и №Л-214-09/29.11.2006 г.);

- Лицензия за съхранение на природен газ на територията на Република България (Лицензия №Л-214-10/29.11.2006 г.).

1.6. Мисия и визия

Мисия

- **Мисия на Компанията-майка „Булгартрансгаз" ЕАД** - да работи прозрачно, следвайки интересите на държавата и обществото, да гарантира условия за сигурност на доставките, устойчиво развитие на пазара на природен газ в страната и региона при условията на равнопоставеност, да играе съществена роля в процеса на либерализация на пазара на природен газ в духа на общоевропейската енергийна политика. Мисията произтича както от вътрешното енергийно законодателство, така и от европейските норми и Третия енергиен либерализационен пакет.
- **Мисия на Дъщерното дружество „Газов хъб Балкан" ЕАД** - да се изгради и оперира борса за търговия с природен газ. Електронната платформа със сегмент и за двустранна търговия, предлага съвременни физически и финансови продукти, в т.ч. продукти за смяна на собствеността на борсов принцип на виртуална търговска точка (VTP) и на някои от физическите точки на мрежите, предоставени чрез паневропейската платформа PEGAS. Компанията осигурява на участниците на пазара платформа за търговия (ПТ) с природен газ с всички необходими функционалности. Тя е изградена, съгласно изискванията на чл. 10 от Регламент (ЕС) № 312/2014 за установяване на Мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи, както и на приложимото национално и европейско законодателство и подзаконовите нормативни актове.

Визия

- **Визия на Компанията-майка „Булгартрансгаз" ЕАД** – е свързана с позиционирането на Дружеството като модерен газопреносен оператор и оператор на газохранилище, опериращ инфраструктура от регионално значение за страните от Балканския полуостров, активно работещ за поддържане и развитие на надеждна газова инфраструктура на територията на Р. България и играещ ключова роля в постигането на целите за изграждане на единен общоевропейски свободен и конкурентен газов пазар.
- **Визия на Дъщерното дружество „Газов хъб Балкан" ЕАД – е** изцяло изградена в контекста на европейските цели за изграждане на взаимосвързан и единен общоевропейски газов пазар и в подкрепа на плановете за развитие на газовата инфраструктура в цяла Европа. Търговската платформа „Газов хъб Балкан" ЕАД цели успешно да се превърне в първия ликвиден физически и търговски газов хъб в региона на Югоизточна Европа. Визията на „Газов хъб Балкан" ЕАД е пряко свързана и съобразена с българското и европейско енергийно законодателство и съответните регламентиращи норми и директиви. Концепцията за създаване и развитие на газоразпределителен център на територията на Република България, както и създаването на борса за търговия на газ, е строго съобразена с нуждите,

идентифицирани от Групата на високо равнище за газова свързаност на Централна и Югоизточна Европа (CESEC).

Дъщерното дружество „Газов хъб Балкан" ЕАД става реалност благодарение на стратегически благоприятното географско разположение на България, както и на добре развитата съществуваща инфраструктура за пренос и съхранение на природен газ. Визията на „Газов хъб Балкан" ЕАД е мотивирана и от настоящите проекти за изграждане на междусистемни връзки с Турция, Гърция и Сърбия, модернизация и разширение на съществуващата инфраструктура, предвиденото разширение на ПГХ „Чирен", както и предстоящото изграждане на нови газопреносни инфраструктури, в т.ч. Турски поток, Балкански поток, Eastring, TANAP, TAP, East Med и др., намиращи се в непосредствена близост до България.

Визията на търговската платформа „Газов хъб Балкан" ЕАД е пряко свързана с изпълнението на поставените от компанията стратегически и оперативни цели.

1.7. Стратегически и оперативни цели

Стратегически цели на Компанията-майка „Булгартрансгаз" ЕАД

- Осигуряване сигурността и надеждността на газопреносната система и ПГХ „Чирен";
- Развитие, модернизация и разширение на газовата инфраструктура за пренос и съхранение и осигуряване на оперативна ефективност и гъвкавост на системата за изграждане на газоразпределителен център (хъб) в страната и създаване на организиран пазар на природен газ (газова борса);
- Осигуряване на необходимите условия за установяване на конкурентен, ефективен, либерализиран и интегриран газов пазар, в съответствие с изискванията на Европейското законодателство по третия енергиен пакет за пазара на природен газ;
- За реализацията на стратегическите цели са набелязани следните.

Стратегически цели на Дъщерното дружество „Газов хъб Балкан" ЕАД

- Повишаване на прозрачността и ликвидността на пазарите на природен газ в региона на Югоизточна Европа;
- Създаване на надежден, стабилен и единен регионален газов пазар, който да е в състояние да посрещне нуждите на търговци, клиенти и потребители в дългосрочен и краткосрочен период;
- Повишена енергийна сигурност и създаване на допълнителни възможности за диверсификация на източните на доставка на природен газ.

Оперативни цели на Компанията-майка „Булгартрансгаз" ЕАД

- Надеждно и ефективно функциониране на газопреносната система в условията на либерализиран газов пазар;

- Осигуряване на алтернативни маршрути и входни гранични точки за доставка на природен газ от различни източници до потребителите в страната;
- Изграждане на нови газопроводни отклонения за газифициране на нови региони;
- Оптимизация на дейностите, бизнес процесите, процедурите и правилата за осигуряване на леснодостъпни и качествени услуги за клиентите на Дружеството.
- Предоставянето на услуги за пренос и съхранение на природен газ, съответстващи на нуждите на пазара;
- Утвърждаване на устойчива политика на регионално и общоевропейско сътрудничество.

Оперативни цели на Дъщерното дружество „Газов хъб Балкан" ЕАД

- Осигуряване на регионална борсова платформа за търговия с природен газ при условията на конкуренция, прозрачност и недопускане на дискриминация;
- Гарантиране на конкурентни цени за потребители и търговци;
- Предоставяне на условия за търговия със стандартизирани продукти при минимизирани за участващите страни рискове;
- Осигуряване на прозрачност на сделките и недискриминационен достъп до електронната платформа за всички участници на пазара.

1.8. Кадрово обезпечаване – численост на персонала по регионални звена, образование, възрастов състав

Ръководството на Групата отделя специално внимание на политиката в областта на човешките ресурси в посока създаване на условия за висока мотивация и перспективи за развитие на персонала. Непрекъснатото усъвършенстване и подобряване условията на труд, осигуряване на перспективи за развитие на персонала и висок жизнен стандарт, са основни направления в трудово-социалната политика на ръководството и намират израз в действащия Колективен трудов договор на Компанията-майка.

Към края на 2019 г. персоналът на Групата наброява 1 160 човека, като от тях 1 157 са в Компанията-майка „Булгартрансгаз" ЕАД и 3-ма са в Дъщерното дружество „Газов хъб Балкан" ЕАД.

Разпределението на персонала в Компанията-майка „Булгартрансгаз" ЕАД е както следва:

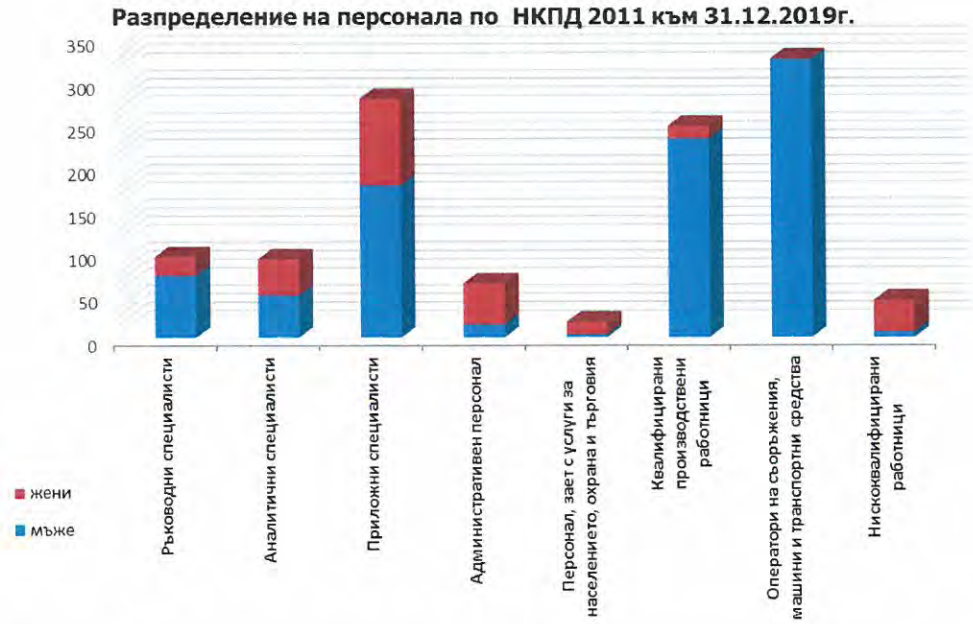

Малкият брой жени в сравнение с този на мъжете в Дружеството е резултат от свързани с пола стереотипи за „мъжки" и „женски" специалности. Отчетена е необходимостта от насърчаване на жените да навлизат в сектори, които традиционно се считат за "мъжки". На жените в дружеството се предоставят същите възможности за реализация, с каквито разполагат мъжете, като същевременно се отчитат специфичните им нужди, породени както от характера на сектора, в който работят, така и от необходимостта от баланс между професионално развитие и личен живот. Създадени са възможности за развитие на индивидуалните способности на жените в рамките на предприятието, с оглед на тяхната ефикасна подготовка за изпълнението на ръководни функции на всички равнища, посредством специфични и продължаващи обучения.

И през 2019 г. се запазва тенденцията от 2018 г. на най-висок относителен дял на персонала със средно специално и средно образование. Това е така, защото изискването за образование на персонала, обслужващ газопреносната система в Дружеството /компресорните станции и газоразпределителните станции/ е средно специално или средно. Относителният дял на персонала с висше образование за 2019 г. представлява 51% от общата численост. Неговата мотивация и ангажираност за постигане на целите на Дружеството оказва положително влияние в процеса на вземане на решения.

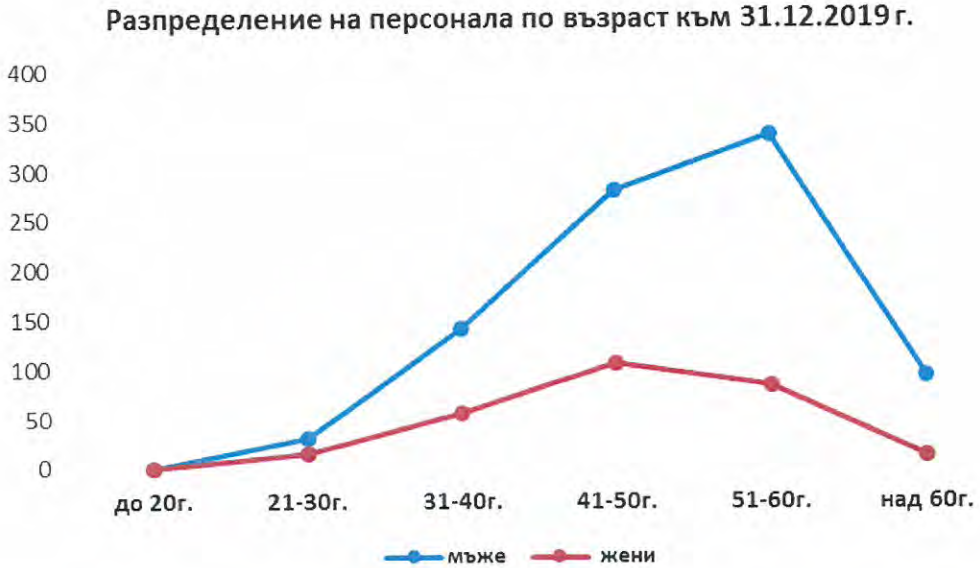

От графиката се вижда, че работниците и служителите над 50 години заемат сравнително висок относителен дял, поради нарастване на периода на трудовата активност на хората и влошаване на възрастовата структура на работната сила.

2. СОЦИАЛНИ ПОЛИТИКИ – ОПИСАНИЕ, ЦЕЛИ, РИСКОВЕ, ЗАДАЧИ, ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ

2.1. Основни стратегически приоритети за развитие на човешките ресурси в Групата

Обучение и развитие на човешкия потенциал

Един от основните приоритети в работата на Групата е професионалното развитие на работещите в Дружествата и привличането на квалифицирани специалисти. Основната цел е развитието на общия потенциал от знания и умения на Групата в областта на инженерните аспекти на развитието на инфраструктура за пренос и съхранението на природен газ, свързаните с това други инженерни области, информационните технологии, националната и общностна регулаторна база в областта на газовия бизнес, анализа и планирането на бизнес развитието.

„Управление на човешките ресурси" е процедура от интегрираната система за управление на Компанията-майка „Булгартрансгаз" ЕАД, която регламентира реда и отговорностите при управлението на човешките ресурси за осигуряване на компетентен и обучен персонал.

Дейностите по управление на човешките ресурси, обхванати от тази процедура, включват:

- планиране на необходимостта от персонал;
- определяне и документиране на необходимата компетентност на персонала;
- подбор и назначаване на персонал;
- първоначални, текущи и извънпланови обучения за поддържане и повишаване на компетентността на персонала и преквалификация;
- оценяване ефикасността на обученията.

Изискванията относно компетентността на персонала се определят на база на приложимите законови изисквания за конкретната дейност и се съдържат в утвърдени длъжностни характеристики.

Планирането на текущите обучения се извършва в края на всяка предходна година. Ръководителите планират необходимите за дейността на съответната организационна единица обучения, като залагат тематични направления, разходи и брой участници.

Попълнените от ръководителите заявки се обобщават от специалист Обучение и развитие, отдел „Човешки ресурси", управление „Административно" в ОД-ВТ-025

Програма за квалификация и преквалификация на персонала, която се представя за утвърждаване от Изпълнителния директор на дружеството.

За оценяване ефикасността на провежданите обучения, непосредствено след обучението, служителят, преминал обучение, попълва ОД-ВТ-014 Оценка за проведено обучение.

Всички попълнени форми се събират от специалист Обучение и развитие, отдел „Човешки ресурси".

Три месеца след обучението, специалист Обучение и развитие, отдел „Човешки ресурси" изпраща до прекият ръководител на служителя или служителите, преминали обучението, Анкетна карта за последваща оценка на ефекта от проведено обучение. Прекият ръководител оценява ефикасността на обучението във връзка с резултатите от работата на служителя/ служителите като попълва анкетната карта и я изпраща на специалист Обучение и развитие отдел „Човешки ресурси".

Оценките на ефикасността на провежданите обучения са входни данни за прегледа от ръководството на интегрираната система за управление.

Развитие на системата за управление на мотивацията на служителите

За тази цел Групата разчита на по-нататъшното развитие на системите за вътрешна комуникация, за вътрешно кариерно развитие и управление на талантите.

Основна цел на мотивирането на персонала в Групата е да се постигне максимално възможната синергия между интересите и целите на Дружеството, и интересите и целите на отделните работници, служители.

Социалната политика на Компанията-майка „Булгартрансгаз" ЕАД е изцяло насочена, към мотивация на служителите, като осигурява здравословни и безопасни условия на труд, заплащане на разноски за храна, медицинско обслужване, транспорт, почивка, допълнително пенсионно осигуряване и др.

Социалната политика на Компанията-майка „Булгартрансгаз" ЕАД включва:

- **Столово хранене и разноски за храна:**

„Булгартрансгаз" ЕАД осигурява столово хранене на работниците и служителите, където това е възможно, като подпомага служителите чрез заплащане на разноски за храна.

- **Транспорт на работниците и служителите**

„Булгартрансгаз" ЕАД осигурява ведомствен транспорт до работното място за работниците и служителите или в рамките на определените в КТД лимити заплаща стойността на най-евтиния обществен транспорт.

- **Насърчаване на работещите в Компанията-майка „Булгартрансгаз" ЕАД**

родители

- Еднократна помощ за новородено или осиновено дете на работещ;
- Възстановяване разходите за такси за детски ясли и градини;
- Изплащане на средства за хранене на децата от предучилищна възраст, както и на учащи деца;
- Еднократна годишна финансова помощ за началото на учебната година на работещите родители, имащи ученици и студенти редовно обучение.

- **Грижа за здравословното състояние на работещите:**

При лечение в болнично заведение три и повече дни, както и при оперативно лечение, „Булгартрансгаз" ЕАД поема 100 % от разходите за лечение, извън платеното от здравната каса, за престой в болнично заведение, лечение, лекарства, оперативно лечение (операция);

При медицинско предписание за следоперативно и/или следболнично лечение, „Булгартрансгаз" ЕАД заплаща 100 % от разходите направени за собствена сметка;

При доказано професионално заболяване на работниците и служителите, „Булгартрансгаз" ЕАД поема 50 % разходите по лечението и 30 % от разходите за лечение на непрофесионално заболяване за балнеолечение или санаториум, за срок от 14 дни;

„Булгартрансгаз" ЕАД възстановява разходите на служителите за закупуване на коригиращи очила на всеки две години.

- **Осигуряване на отдих и пълноценна почивка на работниците и служителите**

„Булгартрансгаз" ЕАД еднократно в годината подпомага с определени в КТД суми организиране на пълноценната почивка на работниците и служителите.

- **Други**

- В случай на грабеж, нападение, пожар, кражба и други извънредни произшествия със служители на „Булгартрансгаз" ЕАД и тяхното лично и семейно имущество, по решение на УС, на пострадалите може да бъде оказана еднократна финансова помощ след представяне на съответните документи;
- В случай на смърт на работещ в „Булгартрансгаз" ЕАД , на близките на починалия се изплаща еднократна финансова помощ;
- Награди се дават на работещите „Булгартрансгаз" ЕАД с най-малко една година трудов стаж, навършили годишнини – 30, 40, 50 и 60 години, както и при пенсиониране;
- „Булгартрансгаз" ЕАД изплаща еднократни суми, определени в КТД за подпомагане

при посрещането на Великденските и Коледните празници;

- „Булгартрансгаз" ЕАД подпомага и посрещането на професионалния празник Ден на Енергетика чрез еднократна финансова помощ, определена от УС в рамките на договорения в КТД лимит.

Дъщерното дружество „Газов Хъб Балкан" ЕАД няма подписан Колективен трудов договор, поради все още незначителния брой на персонала му.

2.2. Корпоративна култура

Един от факторите за успех по пътя към осъществяването на мисията, визията, стратегическите и оперативните цели на дружеството е изграждането на корпоративна култура, в основата на която стоят определени принципи и ценности. С приетият Етичен кодекс, се установяват нормите на поведение в дружеството.

Професионалната етика изисква от всеки работник и служител в Групата следното:

- Да се ръководи във всички свои служебни действия от мисията, визията, целите, споделените принципи и ценности на Групата;
- Служителите на Групата се стремят да избягват всякакви ситуации, пораждащи конфликт на интереси, а при възникването на такива, полагат необходимите усилия за преустановяването им, като уведомяват прекия си ръководител.
- Служителите на Групата не могат да използват служебното си положение за осъществяване на свои лични интереси, или интереси на семейството си. Своевременно уведомяват прекия си ръководител, ако изпълнението на служебна задача може да доведе до конфликт между служебните задължения и личните им интереси.
- Не фаворизират по никакъв начин и не създават търговски предимства за една или повече компании за сметка на други, в това число и компаниите, част от вертикално интегрираното предприятие.
- При взаимодействията си с партньори, доставчици, представители на органите на държавната власт или други институции, служителите на Групата не могат да приемат или предлагат подаръци, освен ако те не са рекламни материали, както и не могат да приемат или предлагат пари, услуги или други облаги.
- Служителите на Групата не допускат да бъдат поставяни във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или организации.
- Да спазват установената йерархия на вътрешноорганизационните отношения, при стриктно съблюдаване вътрешните правила, нарежданията на прекия си ръководител и на ръководството на дружеството, и да не пречат на останалите служители в тяхната работа.
- Да не изпълняват противозаконни нареждания, нито такива, чието изпълнение би могло да доведе до закононарушения.
- При установяване на нередности и/или закононарушения, в който и да е аспект на дейността на дружеството, незабавно да информират прекия си ръководител.

- Да се придържа към учтив тон на разговор и лексика, да не използва обидни изрази и епитети или агресивни пози и жестове. Недопустимо е носенето на оръжие, както и употребата на физическо насилие на работното място.
- Да уважава и зачита правата и личното достойнство на хората, с които комуникира.
- Да не дискриминират колегите си или външни лица на основа на пол, раса, възраст, религия, имотно състояние, здравен статус, политически убеждения или националност.
- Да не допускат злоупотреба със служебното си положение, изразяваща се в оказване на натиск или тормоз под каквато и да е форма спрямо подчинените в организационната йерархия служители.
- Да се придържат към конструктивен и насочен към сътрудничество начин на общуване и поведение.
- Да полагат максимални усилия при изпълнение както на преките си длъжностни задължения, така и при изпълнение на задачи от екипно, извънредно или проектно естество. При изпълнение на задачи, изискващи групово или екипно изпълнение и при искане на съдействие за изпълнението на задачи, извън обхвата на преките работни задължения, да спазват принципите на екипност, активно участие, степенуване по приоритетен на задачите, разпределяне на задачите съобразно компетентността и заетостта на служителите, информиране на всички заинтересовани страни, в това число и прекия ръководител.
- Да не допускат поведение, което би могло да се изтълкува като накърняване на добрите нрави.
- Да се въздържа от коментари относно лични и професионални качества на колеги, извън необходимото за изпълнение на задълженията му.

2.3. Интегрирана система за управление

В Компанията-майка „Булгартрансгаз" ЕАД функционира интегрирана система за управление, която включва:

- **Система за управление на здравето и безопасността при работа в съответствие с изискванията на стандарта BS OHSAS 18001:2007**, внедрена и сертифицирана през 2014 г.

Целите и задачите, които ръководството си поставя, във връзка с внедряването и поддържането на системата за управление на здравето и безопасността при работа, са да осигури:

- всички необходими ресурси, действия и правила (вътрешни и нормативни) на работа за намаляване на рисковете и предотвратяване на инциденти, както на собствения персонал, така и на всички външни изпълнители и посетители, за които „Булгартрансгаз" ЕАД носи отговорност;

- безопасни работни места, чрез превенция, оценяване на рисковете и прилагане на подходящи мерки за намаляване и управление на професионалните рискове;
- непрекъснат контрол за стриктно прилагане на нормативните изисквания, вътрешните правила и инструкции, свързани със здравето и безопасността при работа, чрез вътрешни проверки и одити. Допълнително в „Булгартрансгаз" ЕАД се извършват и проверки от оторизирани контролни органи, а всяка година се провежда външен одит на СУЗБР от независима одитираща организация;
- подходящо обучение на персонала, за да се повиши културата и личната отговорност за безопасна работа на всеки служител;
- активен обмен на информация със персонала с изискванията за безопасна работа, както и диалог с персонала, с цел разрешаване на различни проблеми и несъответствия, които са възникнали по време на работа;
- непрекъснато подобряване на системата за управление на здравето и безопасността при работа.

От началото на 2020 г. „Булгартрансгаз" ЕАД започна процес на адаптиране на системата за управление на здравето и безопасността при работа с изискванията на стандарта ISO 45001:2018, който заменя стандарта BS OHSAS 18001:2007.

- **Система за управление по отношение на околната среда в съответствие с изискванията на стандарта ISO 14001:2015**, внедрена и сертифицирана през 2016 г.

  Целите и задачите, с които се ангажира ръководството, във връзка с внедряването и поддържането на система за управление по отношение на околната среда, отразяват убеждението, че всеки инцидент и негативно въздействие върху околната среда могат да бъдат избегнати посредством:

  - осигуряване на съответствие с нормативните изисквания на екологичното законодателство и други задължения за спазване;
  - въвеждане в експлоатация на най-добрите налични техники;
  - изготвяне и реализиране на стратегии, програми и проекти за намаляване и предотвратяване на замърсяването на околната среда;
  - осъществяване на политика за намаляване на риска от големи аварии и ограничаване на последствията от тях;
  - мониторинг на основните екологични параметри със значимо въздействие върху околната среда;
  - ефективно управление на отпадъците, генерирани от производствената дейност;
  - активен обмен на информация с контролните органи и всички заинтересовани страни;

- повишаване квалификацията на служителите по отношение въпросите на опазването на околната среда;
- непрекъснато подобряване на системата за управление по отношение на околната среда.

Ръководството на „Булгартрансгаз" ЕАД извършва ежегоден преглед на системата за управление на здравето и безопасността при работа, и системата за управление по околна среда, по време на който се разглеждат доклади и данни за състоянието на всяка от системите за управление. Целта е да се определи до каква степен се изпълняват политиките по здраве и безопасност при работа и по околна среда, както и да се определят необходимите ресурси за осъществяване на политиките и целите и да се предприемат мерки за подобряване.

- **Система за управление на качеството в съответствие с изискванията на стандарта ISO 9001:2015**, частично внедрена към момента.

- **Система за управление на сигурността и целостта на газопреносната мрежа (линейна част) в съответствие с изискванията на стандарта EN 16348:2013,** частично внедрена към момента.

- **През 2020 г. предстои разработване, внедряване и сертифициране на система за управление на сигурността на информацията в съответствие с изискванията на стандарта EN ISO 27001:2017**, като част от проект, одобрен за финансиране по Механизма за свързване на Европа 2014-2020 г., сектор Телекомуникации.

3. ЕКОЛОГИЧНИ ПОЛИТИКИ – ОПИСАНИЕ, ЦЕЛИ, РИСКОВЕ, ЗАДАЧИ, ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ

Групата развива висока култура към опазването на околната среда, във всички дейности и на всички нива в структурата и. Основното правило в тази насока е, че чрез осигуряване на екологосъобразно поведение, съответстващо на нормативните изисквания, всеки инцидент или негативно въздействие върху околната среда могат да бъдат избегнати. За изпълнение на поетите ангажименти по опазване на околната среда се извършват следните дейности свързани с политиката по околна среда на Компанията–майка „Булгартрансгаз" ЕАД:

1. Осигуряване на необходимите действия за поддържане на системата за управление на околната среда в съответствие с нормативните изисквания на екологичното законодателство и всички други задължения за спазване. От 2016 г. в „Булгартрансгаз" ЕАД има разработена, внедрена и сертифицирана система за управление на околната среда (СУОС), отговаряща изцяло на изискванията на стандарт ISO 14001:2015 „Системи за управление по отношение на околната среда. През 2019 г. Компанията–майка „Булгартрансгаз" ЕАД премина успешно ресертификационен одит по изискванията на стандарта във връзка със функционирането на СУОС, който беше извършен от „ТЮФ НОРД България" ЕООД.
2. В „Булгартрансгаз" ЕАД се прилагат и въвеждат в експлоатация най-добрите налични техники. Доказателство за това са реализираните проекти за модернизация на компресорните станции (КС) „Ихтиман", „Петрич", „Лозенец" и „Странджа", състоящи се в монтиране и въвеждане в експлоатация на нискоемисионни газотурбинни компресорни агрегати отговарящи на всички приложими екологични изисквания.
3. Изготвят се стратегии, програми и проекти за намаляване и предотвратяване на замърсяването на околната среда. В годишната програма за инвестиции и поддръжка на програма на Компанията–майка са заложени мероприятия, за които са предвидени необходимите средства за изпълнение на дейности по привеждане в съответствие на експлоатационните райони с нормативните изисквания. В това число извършване на втори етап на модернизация на КС, както и преоборудване на горивната система на 1 брой ГТА тип ТНМ 1304/11 с нискоемисионна, и модернизация на САУ (система за автоматично управление), и на втори етап преоборудване на горивните системи на още 5 броя ГТА тип ТНМ 1304/11 с нискоемисионни горивни камери.
4. Развива дейността си за осъществяване на политиката за намаляване на риска от големи аварии и ограничаване на последствията от тях чрез система за управление на мерките за безопасност. През 2017 г. успешно беше актуализиран, съгласуван и одобрен с Решение №124-А2/2017 г. Доклад за безопасност на ПГХ „Чирен" за експлоатация на предприятие с висок рисков потенциал, пряко свързани с експлоатацията на газохранилището, гарантиращи опазването на околната среда и по–специално употребата и съхранението на опасни химични вещества.

5. Повишаване квалификацията на служителите по отношение на проблемите по опазване на околната среда, съгласно разработена и съществуваща програма за обучение на персонала.
6. Мониторинг на основни екологични параметри, имащи значимо въздействие върху околната среда – съгласно определени планове за мониторинг в това число мониторинг на емисии изпускани в атмосферния въздух, мониторинг на води, шум, почви и др. Извършване на оценка на съответствието с приложимите нормативни изисквания.
7. Ефективно управление на отпадъците генерирани от производствената дейност, съгласно нормативните изисквания. Изготвяне на Планове за управление на строителните отпадъци при извършване на инвестиционни дейности на Дружеството свързани със строителство.
8. Поддържане на постоянна връзка с контролните органи и всички заинтересовани страни при решаване на проблеми, касаещи опазването на околната среда по отношение на приложимото екологично законодателство.
9. Постоянно подобряване на системата за управление по околна среда за повишаване на резултатността спрямо опазването на околната среда.

В Компанията–майка „Булгартрансгаз" ЕАД периодично се преглежда за адекватност Политиката по околна среда и се осигуряват необходимите ресурси за осъществяването на обявената политика и целите по опазване на околната среда. С убеждението, че хората са най-ценният актив, се очаква, че всеки служител, съобразно своите отговорности и компетентност, допринася за изпълнението на политиката и целите по опазване на околната среда.